Anul XLV.- Nr. 275 — 10 Pagini — EXEMPLARUL { În ţară 3 lei / în străinătate 6 lei — 10 Pagini — Vineri 25 Noembrie 1927

ABONAMENTE
IN ŢARA — STRAIN.
Lei 200 | 3 Luni | 460
„ 380 | 6 „ | 800
„ 750 | 12 „ | 1700
Pe lună 80 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ŞTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGA
TELEGRAFICE şi TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE la „VESELIA" „Universul Literar" „Ziarul Călătorilor" Câte 220 lei în ţară 440 lei în străinăt. pe un an

Director: STELIAN POPESCU

TELEFON: Direcţia 313/72—364/64 Administraţia 313/71 Secretariatul de Redacţie 356/43 Redacţia: Coresp. cu provincia 302/98—335/31

O replică fericită

In ultima şedinţă a comitetului societăţii institutorilor, unul din membri, d. R. Grigorcea, director de şcoală şi fost revizor şcolar, a făcut propunerea, ca corpul didactic să ia iniţiativa ridicării unui monument, în Bucureşti, înfăţişând supliciul lui Horia şi Cloşca.

S'a hotărît să se studieze această idee cu toată atenţiunea cuvenită.

Iată o iniţiativă de natură să atragă adeziunea generală.

Monumentul acesta ar fi un simbol strălucit, o concretizare puternică şi un răspuns fără replică.

Aşezat în inima ţării, el ar simboliza unirea făcută pe vecie între Transilvania, care a ştiut să sufere şi să reziste, şi între vechiul regat, care a ştiut să apere şi să libereze.

El ar concretiza în chipul cel mai impresionant durerile fără seamăn îndurate de fraţii de peste munţi, jertfele făcute timp de atâtea veacuri pentru păstrarea naţionalităţii lor.

In sfârşit, monumentul lui Horia şi Cloşca traşi pe roată pentru vina de a fi cerut dreptul la viaţa omenească pentru atâtea milioane de români, ar plesni cu o putere irezistibilă toate infamiile foştilor uzurpatori şi tirani maghiari, actualii agitatori cari sâcâe lumea civilizată cu văicăreli ipocrite în contra unui regim, a cărui concepţie de libertate n'ar deştepta nici un protest în rândurile cetăţenilor români de origină ungară cu sufletul cinstit şi cu simţul echităţii.

Martirologul generaţiilor de români ardeleni, întrupat în groaznicul final impus vieţii eroice a lui Horia şi Cloşca, s'ar ridica impetuos şi biruitor în faţa asalturilor de liliputani făţarnici de felul lui Rothermere, Apponyi, Bethlen.

Fixat în marmoră sau în bronz, acest monument istoric ar înălţa pe urmaşii martirilor şi ar pune cu botul pe labe pe urmaşii tiranilor.

De sigur că ideea ar deştepta un entuziasm general în ţară şi înfăptuirea ei ar fi uşoară.

Care român n'ar da obolul său modest pentru o asemenea sugestivă şi eternă afirmare a întregirii neamului prin suferinţele a milioane de oameni şi prin victoria decisivă a dreptului?

Pusă sub ocrotirea Corpului didactic din toată ţara, îndrumător conştient, modest şi neobosit al poporului nostru, această acţiune cu adevărat caracter naţional ar lua proporţiile unui eveniment cu semnificaţie puternică şi înăuntru şi în afară.

Ungurii cer, fără ruşine, revizuirea tratatului dela Trianon, ca să înlăture nedreptăţi închipuite.

Monumentul lui Horia şi Cloşca li-ar da o replică viguroasă prin temeiul, elocinţa şi vecinicia ei.

Organizarea cantinelor studenţeşti

Consfătuirea dela ministerul instrucţiunii

O nouă consfătuire s'a ţinut la ministerul instrucţiunii în vederea reorganizării cantinelor studenţeşti.

Au participat la această consfătuire d-nii G. G. Mironescu, prorector, prof. Ştefan Minovici, Riegler, Deleanu, comisia centrală a cantinelor şi o delegaţie de studenţi.

In urma unor lungi discuţiuni, s'a hotărît să se menţină principiul descentralizării cantinelor pe facultăţi, principiu adoptat şi de Senatul universitar.

S'a hotărît apoi, să se intervină pe lângă Senatul universitar, să desemneze pe profesorii cari să conducă cantinele, dându-le depline puteri de administrare.

Intrucât numărul actual al cantinelor este cu totul insuficient faţă de numărul studenţilor, s'a hotărît să se închirieze un local central, care să fie amenajat pentru cantină şi în care să poată lua masa studenţii cari n'au loc în celelalte.

De asemenea, s'a stabilit definitiv, ca studentele să ia masa în cantine separate şi să locuiască în căminuri separate.

Un dar făcut de M. S. Regina Maria transatlanticului american „Leviathan"

Vaporul „Leviathan" cel mai mare şi mai grandios transatlantic, mândria marinei comerciale americane, a primit de curând un dar din partea Reginei Maria a României, sub forma unei frumoase şi mari fotografii a Sa în costum naţional cu o dedicaţie autografă, semnată de regină, exprimând plăcutele ei amintiri despre minunata călătorie făcută pe „Leviathan" din toamna trecută când a venit în Statele-Unite ca oaspete a naţiunei americane.

Fotografia a fost adusă din România de către d. Thomas H. Healy, decan asistent al şcolii pentru serviciul străin al universităţii din Georgetown, care a fost primit de către regină la palatul regal din Sinaia.

Regina a discutat mai mult cu dr. Healy despre voiajul său în America, spunând că dintre miile de curtoazii revărsate asupră-i de către poporul american una din cele mai mari plăceri a fost călătoria sa pe „Leviathan".

Adese ori povesteşte oaspeţilor ei despre confortul extraordinar şi luxul acestui vapor şi despre serviciul minunat primit din partea comandantului Hortley şi a personalului vaporului.

A rugat pe dr. Healy să arate din nou direcţiei companiei de vapoare, adânca ei recunoştinţă.

Dr. Healy a predat fotografia — care-i destul de recentă şi în costumul caracteristic român, — generalului Dalton, preşedintele Companiei. Generalul Dalton, a luat măsuri să o aşeze într'un loc de onoare în marele salon de pe „Leviatan". Fotografia este în mărime naturală şi colorată ca să scoată în evidenţă desenul interesant al costumului românesc.

Regina este foarte entuziasmată de călătoria sa în America.

Un demers al „Uniunii proprietarilor" din Cluj

— Răspunsul ministrului de justiţie —

Cu prilejul inspecţiei făcute de ministrul de justiţie autorităţilor judiciare din Cluj şi împrejurimi, Uniunea proprietarilor de case din localitate i-a prezentat un memoriu, cuprinzând mai multe deziderate.

Astfel, Uniunea cere libera transacţie pentru locaţiuni cu începere dela Sf. Gheorghe viitor.

Apoi, solicită intervenţia pe lângă ministerul de finanţe, spre a se introduce cărticelele de dări, prevăzute de legea pentru unificarea contribuţiunilor directe, în scop ca contribuabilii să ştie precis şi în tot momentul ceea ce au de plată; precum şi spre a se suprima unele dispoziţiuni din legea de percepere şi urmărire a veniturilor, dispoziţiuni socotite de Uniune vexatorii.

In sfârşit, roagă să se intervie la ministerul de domenii spre a nu se aplica în Ardeal art. 14 din legea agrară, deoarece nu ar mai fi nevoe, întrucât s'au distribuit suficiente locuri de casă.

D. ministru Stelian Popescu a făgăduit organelor autorizate ale Uniunii proprietarilor din Cluj să comunice colegilor săi dezideratele exprimate.

In ce priveşte chestiunea locaţiunilor, ministrul justiţiei le-a explicat că evoluţia spre libera transacţie, afirmată în legile excepţionale succesive, se va îndrepta spre punctul firesc, dar soluţiunile date prin lege în sfera acestei idei de echitate vor trebui să se menţină în cadrul intereselor naţionale, care domină orice alte consideraţiuni.

Aviatice

Londra, 23. (Rador).— Sir Allan Cobham şi Lady Cobham au efectuat eri a treia escală în sborul pentru Africa, plecând dela Marsilia la Ajaccio.

O distincţie pentru D'Annunzio

D'ANNUNZIO

Roma, 22 (Rador). — D'Annunzio a fost numit doctor honoris causa al Universităţii din Roma.

Spiritul dela Locarno şi Geneva respectat de Germania

DECLARAŢIILE D-LUI STRESEMANN

Berlin, 22 (Rador). — La o întrunire a partidului populist, ţinută la Braunschweig, ministrul de externe, d. Stresemann a declarat, că politica externă începută la Londra prin evacuarea Ruhrului va continua în spiritul de la Locarno şi Geneva.

„Al 2-lea partid Lenin"

Moscova, 22. — In congresul comunist, care se va ţine în Decembrie, Trotzki, Zinoviev şi Kameneff şi toţi partizanii opoziţiei vor fi excluşi din partid

Opoziţia are intenţia să se declare: „Al 2-lea partid Lenin". „G. P. U." succesoarea faimoasei „Ceka", este în esenţă creată spre a persecuta opoziţia.

Şi-a ucis soţia şi s'a sinucis fiindcă era ameninţat să dea faliment

Paris, 22 (Rador). — Ziarele relatează că fostul consul suedez Harold Grebst, ameninţat să fie declarat în stare de faliment, din cauza unor afaceri nereuşite, şi-a împuşcat soţia, tânăra romanciară şi ziaristă suedeză Stinna Nordstrom, apoi s'a sinucis.

*

Paris, 22 (Telegramă particulară).— Fostul consul suedez Harold Grebst, care şi-a ucis soţia, în timpul somnului, cu un glonte de revolver şi apoi s'a sinucis, ar fi săvârşit fapta în urma şantajului unui cavaler de industrie, care i-a luat 100 mii franci pentru o întreprindere ce a dat greş.

Ciocnire între grevişti şi poliţie în Colorado

New-York, 22. (Rador). — *In districtul carbonifer Denver (Colorado), au fost ciocniri sângeroase între lucrătorii mineri, aflaţi în grevă, şi poliţie. Cinci lucrători au fost ucişi, opt poliţişti au fost grav răniţi cu pietre şi bastoane. Poliţia a fost nevoită să facă uz de revolvere. Guvernul a decretat starea de asediu în toată regiunea.*

Omul zilei

Pretinsele agitaţii antibulgare din Dobrogea de sud

— Campania presei bulgare —

Zilele trecute, s'a petrecut un incident în Dobrogea de sud, care a oferit pretext presei bulgare să vorbească iarăşi despre pretinsele agitaţii puse la cale de români împotriva bulgarilor. Iată faptele: Un român macedonean, Tănase Goţu, stabilit în comuna Cociuna din apropierea oraşului Silistra, a fost asasinat în pădurea vecină, de mai mulţi bulgari. Acest asasinat mişelesc, a provocat legitima indignare a românilor din Dobrogea.

Se ştie campania ce o duc bulgarii împotriva coloniştilor macedo-români stabiliţi în Cadrilater.

In urma asasinării lui Goţu, câţiva români macedoneni au lovit un bulgar. La aceasta se reduc „nemaipomenitele acte de teroare ale românilor, împotriva bulgarilor", despre care se ocupă presa bulgară.

Pe de altă parte, ziarul „Zora" din Sofia, anunţă că în urma telegramei-protest adresată de bulgari „Uniunii asociaţiilor pentru pace" din Bruxelles, secretarul acestei Uniuni a răspuns că s'a intervenit, atât pe lângă Societatea Naţiunilor, cât şi pe lângă guvernul din Bucureşti, spre a se pune capăt „teroarei" (?!) din Dobrogea.

E de datoria guvernului bulgar să ia măsurile dictate de necesitatea menţinerei unor raporturi bune între ambele ţări, împotriva acelora, cari sub pretextul unui incident regretabil, dar fără nici o însemnătate — petrecut în Dobrogea — urmăresc de fapt, prin ştiri tendenţioase, sau evident exagerate, să alimenteze o campanie împotriva României.

Presa oficioasă din Sofia, care pomeneşte de aşa zisa „teroare" din Dobrogea de sud, să nu uite activitatea comitagiilor bulgari împotriva populaţiunei pacinice din această regiune, comitagii cari au săvârşit o serie de asasinate pe teritoriul nostru.

Indemnul unui prieten al României

D. Bainville despre ordinea constituţională stabilită

Paris, 22. — „Action Française" a publicat azi un articol al d-lui Jacques Bainville, despre ex-principele Carol.

Dacă acesta ar fi voit să domnească, aceasta depindea numai de el. Dar el a renunţat în patru rânduri la tron, dând tot atâtea dovezi de slăbiciune.

Ba încă s'a retras din însăşi Familia Regală. Tatăl nu desmoşteneşte decât pentru foarte grave motive. Inaintea morţii regelui Ferdinand, ex-principele Carol şi-a pronunţat singur moartea politică şi civilă.

Purtarea ex-prinţului Carol a făcut pe români să proclame rege pe un copil de şase ani, numai să nu renunţe la principiul ereditar în ordinea domniilor, — principiu statornic şi imutabil în statele monarhice.

Aceia dintre români, cari agită „carlismul", nu sunt nici convinşi, nici numeroşi. „Carlismul" e mai degrabă o exprese de opoziţie ieftină.

Şi d. Bainville îşi încheie articolul, spunând: n'avem să ne amestecăm într'o chestie internă a României, dar cel mai de seamă interes al României, ţară prietenă şi aliată, e să respecte ordinea stabilită.

Şi e de sigur ridicul să fie, în Franţa, persoane mai regaliste decât bărbaţii de stat români, cari au făcut tot ce-a fost necesar pentru menţinerea dinastiei naţionale şi au adoptat singurul mijloc necesar, ca s'o salveze.

V.

Problema desfiinţării notarilor publici în Basarabia

Consideraţiuni de ordin legislativ, juridic şi social

Orice om conştient nu poate de cât să aprobe tendinţa de unificare a legislaţiunei noastre, spre a pune capăt diferitelor legiuiri cari se aplică încă în teritoriile alipite, după aproape zece ani de la Unire.

Totuşi unele ziare, în necunoştinţă a cauzelor şi împrejurărilor cari au determinat ministerul de justiţie, că atunci când crede necesar să se facă încă un pas spre unificare,— atacă, critică şi caută să facă atmosferă mai mult decât cei din provinciile, unde unificarea caută să se înfăptuiască.

Astfel ziarul „Cuvântul" printr'o serie de articole lipsite de ori ce fundament juridic, şi în necunoştinţă a împrejurărilor sociale, politice şi economice, caută să arate că desfiinţarea notarilor în Basarabia ar fi inoportună.

Este curioasă această concepţiune. Se uită că începând cu 1919 s'au extins aproape toate legile din vechiul regat: codul şi procedura penală; codul comercial şi legile anexe, acum să introduc părţi din codul civil, etc., în cât s'a reuşit nu numai ca să se introducă legile din vechiul regat, dar să se romanizeze într'o largă măsură justiţia — în cât ar fi ceva anormal să se mai păstreze o instituţie ca aceea a notarilor; care nu numai că nu se poate adapta spiritului nostru naţional, dar faţă de extinderea legilor din vechiul regat nu mai are nici o temeinicie de a mai fiinţa, când foarte bine şi în condiţiuni de garanţii mai solide, poate fi înlocuită prin secţiuni de notariat.

Credem deci, că nu este la locul ei, campania ce se duce pe această chestiune, fiindcă o reformă judiciară să înfăptueşte nu ţinând seamă de contigentele politice, ci de interesele naţionale, economice, şi judiciare, cari cer că în ce priveşte confecţionarea actelor, de notariat, ea trebueşte făcută cu cele mai mari garanţii şi sub raportul formei, cât şi a fondului.

Orice s'ar zice sistemul confecţionării actelor şi autentificării lor prin secţiunile de notariat sub supravegherea şi răspunderea magistraţilor, este mai preferabil decât cel prin notari, zişi publici, — ca pregătire şi garanţii mult inferioare magistraţilor.

Iată de ce credem că, acţiunea acelora cari caută să apere o instituţiune care nu corespunde spiritului nostru naţional — nu este pornită din spirit românesc, şi nici ajuta operii de unificare şi de consolidare a Statului nostru.

Răspunsul dat de d. Baldwin d-lui Macdonald

Londra, 22. — *Macdonald a primit, azi, la Camera Comunelor, din partea primului ministru Baldwin, un răspuns la întrebările sale.*

Baldwin spune că Joia este rezervată interpelării partidului laburist privitoare la conferinţa dezarmării. Chestia aceasta trebue clarificată înainte ca delegaţia engleză să plece la Geneva.

La 29 crt., va veni la ordinea zilei interpelarea laburiştilor cu privire la votul de blam.

Baldwin a declarat, mai departe, că nu este posibil să se constate, acum, situaţia armatelor în Europa, de oarece ultimele indicaţiuni din rapoartele Ligii Naţiunilor sunt din Ianuarie al acestui an.

Privelişti de iarnă

In Capitală: Prima săniuţă

Insemnate privilegii acordate saşilor

— Reprezentanţi ai politicei săseşti au început ofensiva —

Conducătorii saşilor au inteţit campania.

Agresiunile din presa locală şi regională le-au părut insuficiente, căci de câteva zile reprezentanţii politici ai saşilor şi-au trimis instrucţiunile în Germania, ca de acolo, prin presa nemţească să continue atacurile împotriva României.

Ceeace fac saşii nu-i nou. Repetă sugestiunile şi instigaţiile de altă dată şi de aiurea şi au calculat într'un cadru lipsit de ingeniozitate, c'ar fi oportun să încerce o ofensivă politică strigând şi din afara ţării, că doardoar vor exercita unele presiuni.

Tactica saşilor e greşită.

Ei nu vor putea intimida pe nimeni, fiindcă larma, pe care se străduesc s'o facă împotriva ţării prin presa din Germania, poartă şi acum, ca şi altădată, aceiaşi pecetă a patimei, care deseşte adevărul şi tăgădueşte stările reale.

*

Saşii,—adică reprezentanţii incidentali politici ai populaţiei săseşti—se plângeau zilele trecute, că au fost victime ale reformei agrare, aplicată ca orice reformă legală tuturor cetăţenilor din România.

Ar fi voit erijaţii în conducători ai saşilor ca reforma agrară să nu se aplice proprietarilor saşi. Să rămână adică în România numai saşi mari proprietari; iar pământul românesc să fie împărţit deavalma, muncitorilor de pământ şi saşi şi unguri şi ruteni şi ruşi şi români. Sau poate, că ar fi voit să se împartă pământul românesc, de preferinţă ţăranilor saşi.

Se deduce dintr'o astfel de jelanie, ciudăţenia atitudinei politicianilor saşi, dornici de privilegii feudale, în dauna tuturor locuitorilor ţării şi chiar în dauna conaţionalilor lor din clasa muncitoare (căci vom arăta aceasta scriind despre taxele bisericeşti).

Dar campaniile unor atari politiciani nu pot să aibă niciun efect. Ba cu atât mai mult vor fi fără efect, cu cât conducătorii ofensivei sunt mai lipsiţi de sentimentul recunoştinţei, faţă de unele îngăduiri, ce li s'au arătat şi pe care nu ne sfiim să le caracterizăm vinovate.

*

Ar putea oare să susţină cineva, că guvernele româneşti nu s'au arătat îngăduitoare faţă de saşi, lăsându-i în voe să administreze averile numite ale „universităţii săseşti"?

Guvernele au ştiut, că sunt articole categorice din regulamentele şi legile în vigoare, care trebue aplicate şi totuş au tolerat saşilor cu destulă bunăvoinţă.

Iar acum, în faţa ofensivei săseşti trebue să arătăm, că procedându-se îngăduitor faţă de saşi, s'a ştirbit din drepturile şi beneficiile unei însemnate părţi din populaţia românească.

*

Intr'adevăr, averile numite ale universităţii săseşti se compun din averile colective ale populaţiei de pe fostul domeniu regesc (fundus regius).

Şi legea maghiară (încă în vigoare din 1876) prevede, că aceste averi ale universităţii săseşti pot fi folosite numai pentru scopuri culturale pentru populaţia din acele ţinuturi (fundus regius), FARA DEOSEBIRE DE NAŢIONALITATE ŞI CONFESIUNE.

Clar şi categoric, pentru populaţia, pentru toată populaţia, fără deosebire de naţionalitate şi confesiune, locuitoare pe fundus regius.

Şi pe acele pământuri nu locuesc numai saşi

Dar au profitat ceva, cât de cât, locuitorii, cari nu sunt saşi?

Şi totuş guvernele au tolerat aceasta. Au îngăduit acest enorm privilegiu saşilor.

E vremea acum să aplice legea în litera ei imperativă: pentru populaţia fără deosebire de naţionalitate şi confesiune.

Dar pe lângă aceasta.

Au controlat cumva guvernele, cum se folosesc veniturile acestei averi, pe care saşii o întrebuinţează numai pentru ai lor, deşi pe pământul „averii universităţii săseşti" locuesc într'o foarte mare măsură români? Intrebarea noastră se adresează direct, celor cari au avut şi au îndatorirea de a controla. Au controlat? Şi-au spus guvernele cuvântul, sau au îngăduit să facă ce vor acei agitaţi conducători ai saşilor?

In orice caz, dacă s'a tolerat dintr'o pornire generoasă, saşii au ştiut să răspundă cu campanii violente şi dinlăuntru şi din străinătate împotriva ţării.

Ingăduirea peste cuprinsul textelor precise ale legii s'a dovedit a fi tălmăcită de saşi ca un privilegiu, de dincolo de care s'au socotit îndreptăţiţi să atace autoritatea statului român şi să răpească beneficii ale populaţiei româneşti.

E nevoe deci de aplicarea strictă a legii. Şi aceasta cât mai curând.

Controlul folosirii veniturilor averii universităţii săseşti şi pentru populaţiile, care locuesc pe pământurile acelei averi, fără deosebire de naţionalitate şi confesiune.

*

Dar ne vom mai ocupa şi de administraţia acestei averi.

B. Cecropide

Schimbarea de guvern din Belgia

Socialiştii nu vor obţine reducerea serviciului militar

Ministerul Jaspar a demisionat şi s'a reconstituit.

De unde fostul guvern reprezinta partidele catolic, liberal şi socialist; cel nou este exponentul numai primelor două.

Intreita colaborare care a dus la consolidarea situaţiei financiare şi la stabilizarea francului belgian, n'a mai putut subsista când s'a pus chestia reformei militare.

Socialiştii cereau reducerea stagiului dela un an şi o lună, un an, zece luni, cât este astăzi pentru diferitele arme, — la 6 luni, cum prevede programul lor.

Celelalte două partide n'au uitat suferinţele Belgiei în ultimul război şi conştiente de necesitatea unei apărări naţionale cât mai tari, sunt împotriva reducerii.

Noul minister nu mai are pe Vandervelde, leaderul socialist, care ca ministru de externe a făcut adesea figura bună, dar şi-a dat uneori în petic, punând guvernul belgian în situaţii delicate.

Atitudinea Cehoslovaciei faţă de propaganda rothermeristă

— Vor fi expulzaţi 30 preoţi catolici —

Satu-Mare, 22 N-brie

In Cehoslovacia agitatorii pentru revizuirea tratatului de pace sunt urmăriţi şi se întrebuinţează toate mijloacele permise de legi spre a-i pune în imposibilitate de a-şi continua opera. Cazurile ce le povestim mai jos ne îndreptăţesc să credem că Cehoslovacia a pornit pe calea cea bună în această privinţă.

Zilele trecute, au fost arestaţi în Cehoslovacia 8 inşi bănuiţi că fac propagandă pentru revizuirea tratatului dela *Trianon*. Unul dintr'înşii, anume Laioş Sabö, în etate de 45 ani, preot romano-cat. locueşte în Cehoslovacia, la Muncacs, din 1906; deci este cetăţean ceh. Fiind însă aflat că face agitaţie pentru revizuirea tratatului de pace, a fost arestat împreună cu alţii. Găsit că este născut la Careii-Mari, poliţia cehă i-a făcut ordin de expulzare.

Ieri, un delegat al poliţiei cehe l-a predat poliţiei Halmeu.

D. sub-insp. general Cezar Cosma, pus în faţa faptului împlinit, cu toate că a constatat că expulzarea în România era curioasă întrucât preotul Laioş Sabö, deşi născut în Careii, este cetăţean ceh, a cerut relaţiuni la inspectoratul Cluj, întrucât numitul preot nu vrea cu nici un preţ să meargă în Ungaria. El susţine că voeşte să se întoarcă în ţara vecină, unde are parohie.

*

Intrucât preotul expulzat a cerut siguranţei să-l lase liber spre a avea o întrevedere cu episcopul rom.-cat., d. Cezar Cosma i-a permis. Episcopia este hotărîtă să facă intervenţii pe lângă guvernul cehoslovac, iar dacă nu va avea succes, să se adreseze la Liga Naţiunilor, mai ales că parohiile din regiunea Muncaci sunt în circumscripţia episcopiei rom.-cat. din Satu-Mare.

Când se înapoia dela hotel, însoţit de un agent, am cerut preotului Sabö explicaţii asupra expulzării sale. El mi-a declarat: Cred că nu din cauza că făceam propagandă rothermistă, am fost expulzat din ţara, unde locuesc din 1906, ci din alte motive şi anume: Am fost acuzat că la sărbătorile naţionale cehe n'aş fi aborat drapelul naţional. Aceasta este adevărat; dar eu am cerut consimţământul credincioşilor mei şi aceştia m'au împiedicat să arborez drapelul.